

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

Nedzirdīgo personu kopienas Latvijā skatījumā

EDGARS VORSLOVS
LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS PREZIDENTS
2015. GADA 3. DECEMBRĪ
KONFERENCĒ "ANO KONVENCIJAS PAR PERSONU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM ASPEKTI LATVIJĀ"

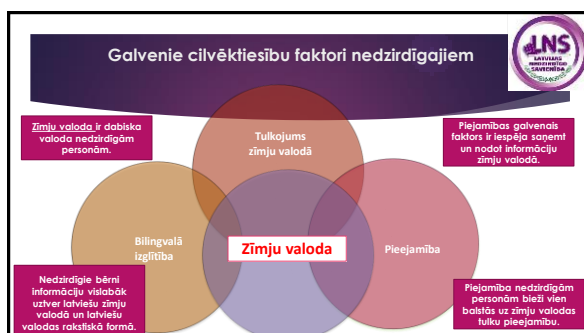

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

Zīmju valoda minēta 8 reizes 5 dažādos pantos:

2.pants: Definīcijas
9.pants: Pieejamība
21.pants: Vārda un uzskatu brīvība un pieejamība informācijai
24.pants: Izglītība
30.pants: Līdzdalība kultūras dzīvē, atpūta, brīvā laika pavadīšana un sports

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām 2010 - 2015

- ▶ **Būtiskākais ieguvums:**
- ▶ Konvencija maina izpratni par personu ar invaliditāti. Konvencija nosaka pāreju no medicīniskā modeļa, kas uzsver cilvēka nespēju un atkarību no citiem cilvēkiem, uz cilvēktiesību modeli, kur uzsvarts tiek likts uz personas ar invaliditāti tiesībām un patstāvīgu dzīvi un aktīvu līdzdalību sabiedriskajos procesos.

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām 2010 - 2015

- ▶ **Zīmju valoda** - Valsts valodas likumā noteikts, ka valsts nodrošina latviešu zīmju valodas attīstīšanu un lietošanu saziņai ar nedzirdīgajiem cilvēkiem:
 - ▶ surdotulka pakalpojums saskarsmē līdz 120 h gadā;
 - ▶ surdotulka pakalpojums profesionālās izglītības ieguvē līdz 360 h gadā;
 - ▶ surdotulka pakalpojums NVA pasākumos.
- ▶ Valsts apmaksā studiju programmas «Surdotulks» apguvi
- ▶ Zīmju valodā tulkoto un subtitrēto raidījumu pieaugums LTV
- ▶ Zīmju valodā adaptēta informācija – *plānots nodrošināt*
- ▶ Modernāki surdotehniskie palīgīdzekļi

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām
2010 - 2015

▶ iespēja piedalīties invaliditātes politikas veidošanā - NVO tiek sniegta iespēja diskutēt, izteikt viedokli un priekšlikumus par Konvencijā noteikto saistību īstenošanu.

▶ LNS paveiktais:

- ▶ projektu finansējuma piesaiste **zīmju valodas** izpētei, tās zīmju reģistrēšanai un mācību materiālu izstrādei – www.zimjuvaloda.lv, www.priekshesigu.com/lv/, u.c.
- ▶ **Nedzirdīgo kultūras attīstība** – radošā pašizteiksme zīmju valodā, amatiermākslas festivāli, u.c.
- ▶ **Informācijas pieejamības nodrošināšana** – informācija zīmju valodā, avīze «Kopsolī», iespieddarbi, u.c.

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām
2015 – 20... **svarīgākie izaicinājumi**

- ▶ Esošo sasniegumu uzturēšana ilgtermiņā
- ▶ Pamata un vidējās izglītības pieejamība bilingvāli:
 - ▶ pedagogi ar zīmju valodas prasmi
 - ▶ profesionāli zīmju valodas tulkļi
 - ▶ profesionāli zīmju valodas pedagogi/instruktori
- ▶ Valsts atbalsts zīmju valodas un Nedzirdīgo kultūras attīstīšanai
- ▶ Publiski sniegtās informācijas pieejamība vizuāli (zīmju valoda, titri)
- ▶ Finansiālais atbalsts NVO darbības uzturēšanai
- ▶ Sabiedrības izpratnes veicināšana

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

Ar zīmju valodu Nedzirdīgie var !

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

Paldies par uzmanību!

